

OBEČNÍ ÚŘAD v Příbrami na Moravě
**Vám srdečně přeje radostné prožití vánočních svátků a hodně štěstí,
zdraví, pohody, úspěchů a splněných přání v novém roce 2008**

HUMOR

Blondýnka vybírá v prodejně hudebních nástrojů vánoční dárky. Důkladně si všechno prohlédne a pak ukáže prstem: „Chtěla bych tady tu červenou trubku a tamtu bílou harmoniku.“ Prodáváč chvíli zmateně zírá a pak odpoví: „No, ten hasicí přístroj bych vám snad mohl zabalit, ale radiátor kvůli vám odmontovávat nebudu!“

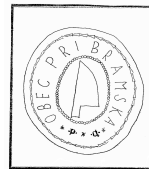

„Někdy se sám sebe ptám, odkud jsme přišli, co jsme, kam směřujeme a jaký smysl má lidská existence? Potom si naleju odpověď a je zase dobře.“

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V prosinci oslavují významné životní jubileum Richard Gregr (60 let) a Marie Dobrovolná (80 let). **BLAHOPŘEJEME!**

ZPRAVODAJ

Občasník Obecního úřadu v Příbrami na Moravě
www.pribramnamorave.cz

Prosinec 2007

Číslo 11

Milí Příbramáci,

povězme si v předvánočním čase něco o starých zvycích. Už dávní Keltové používali ozdobený stromeček při uctívání boha Slunce a věčného života. Katolickou církví bylo ještě v 16. století považováno zdobení vánočního stromku za pohanský zvyk. Nakonec se tento zvyk uchytil, nejprve u německých měšťanů. Původ zvyku dávat o Vánocích dárky vychází z tradice koledy. Koledovalo se zejména na Štěpána a na Tři krále a každý si považoval, když jeho stavení navštívili koledníci (když nepřišli, znamenalo to smůlu). Koledníci byli odměňováni zejména cukrovím a jablky. Později se začaly dávat dárečky pod stromeček, hlavně dětem. Druhy dárků se lišily podle ekonomické situace rodiny a podle potřeby. Někdy děti dostaly třeba šálu nebo panenku, někdy nedostaly nic. Nejprve se dárky pod stromeček dávaly nezabalené. Tradice balit dárečky je mladšího data. I u dárků existují pověry. Pod stromeček se jako dárky nemají dávat:

- nože, nůžky, ostré předměty - popíchají srdce a láska se změní v bolest,
- kapesníky, perly - znamenají pláč a smutek,
- boty - hrozí rozchod,
- dárky v černé barvě - symbol pro zmar, konec, smrt.

Stejně jako zdobení stromečku, má i používání jmelí kořeny ve zvycích starých Keltů. Jmelí podle Keltů přináší štěstí, lásku a plodnost. S dekorační úlohou jmelí během vánočních svátků se poprvé setkáváme v Anglii, odkud se tento zvyk rozšířil i do dalších zemí. I o jmelí kolují různé pověry, tradice a zvyky. Nejznámější je jistě líbání pod jmelím - přináší to štěstí a lásku. Pokud spatříte jmelí ve snu, symbolizuje to brzkou svatbu v rodině. Pokud vidíte jmelí zlaté, znamená to bohatství. Pokud jmelí ve snu trháte, dočkáte se vyšší hodnosti. Jmelí by neměla nikdy kupovat paní domu, ale vždy někdo jiný.

(ju)

VÁNOČNÍ POSELSTVÍ

Ve středu 12.12.2007 sehrály děti příbramské školy na brněnském Náměstí Svobody vánoční hru a potom vystupovala taneční skupina Argaiv. Hru O Ježíškovi s dětmi připravily paní učitelka Šárka Hlavoňková a jedna z maminek Andrea Nenkovská. Na pódiu vystoupili Tereška Skálová, Ondra Čalkovský, Eliška Nenkovská, Kristýnka Nevřivá, Lucinka Procházková, Evička Trávníčková, Anička Mecerodová, Peťa Patočková, Anička Nenkovská, Vendulka Rypková, Bronička Jarošová, Barunka Volfová, Štěpán Vojáček, Adélka Nenkovská. Pilně nacvičovala i Anetka Doleželová, ale pro nemoc se nemohla zúčastnit.

Děti svou krásně secvičenou scénkou, která trvala téměř ½ hodiny, navodily vánoční atmosféru, i když počasí bylo nevlídné a drobně pršelo. Přišli je sem podpořit rodiče a přátelé, pan starosta celou dobu pilně pořizoval snímky. Obsahem představení byl známý příběh, jak Maria s Josefem přišli do Betléma z důvodu sčítání lidu, ale pro nastávající maminku nebylo v celém Betlémě místa. Porodila tedy malého Ježíška v chlévě za Betlémem a jasná hvězda a andělé přivolali pastýře z celého okolí. „...a tak se všichni těšili a radovali z toho, že se narodil malý Ježíšek. Z něho časem vyroste moudrý muž, který učil lidi, aby se k sobě lépe chovali a snažili se žít v míru a přátelství. A my na jeho památku slavíme o Vánocích Štědrý večer, kdy si vzájemně dáváme dárečky, jako je dostal malý Ježíšek a také si zpíváme koledy...“ tolik příběh. Ještě jeden takový hezký příběh jsem tento týden zachytila v médiích: ve Spojených státech se objevil muž, který převlečený za St. Clause obdarovává americké bezdomovce. A má jedinou podmínku: aby něco dobrého vykonali pro druhé. To je i vlastní podstatou poselství Vánoc a to je i vzkaz pro nás všechny. (rb)

NEJSTARŠÍ PŘÍBRAMSKÝ KŘÍŽ

V loňském roce to byla dvě století, co byl postaven. Kromě kapličky, bezesporu nejceněnější historická památka, která patří k obci. Stojí skromně v zátiší stínu lípy a je jiný než ostatní příbramské kříže. Liší se jednak sochařským provedením a i svým nápisem. I když není signován, nezapře svého autora Jakuba Majera z Nové Vsi u Oslavan. Ten patřil do vyhlášené kamenické rodiny, která dokázala z hrubozrného pískovce těženého v povodí řeky Jihlavy, vytvořit hodnotná díla, která dodnes zdobí nejen náš region, ale i jižní Moravu. Jediná nevýhoda pískovce, který dává vyniknout zručným kameníkům, je malá odolnost vůči povětrnostním vlivům, a tím vyžadující časté opravy. Stejně kříže od tohoto mistra jsou např. ve Stanovištích (1810) nebo u Babic (1806). Nápis je napsán staročeštinou a volně přeložen zní: „Tento kříž byl postaven Příbramskou obcí po odejití Francouzů v roce 1806.“ Dá se také vyjádřit pro lepší pochopení asi takto: “Děkujeme Bohu, že už ta cizácká vojska odešla.“ Na všech ostatních křížích jsou převážně nápisy s náboženskou tematikou. Příbramský tvoří výjimku, které si všímají kronikáři jiných obcí a uvádějí tuto skutečnost jako příbramskou zvláštnost.

Co prožili naši předkové za utrpení od Napoleonských vojáků se vám budu snažit přiblížit. Laciný mýtus, který nemá žádný písemný podklad, pojednává o ztracených penězích z francouzské pokladny, kdy šlo o životy Příbramáků a nakonec byl popraven pokladník, není věrohodný. Francouzi přinesli hrůzu a utrpení v jiných podobách. Po vítězné bitvě v Ulmu, hnali před sebou poražená rakousko-ruská

vojska přes celé Rakousko směrem na jižní Moravu. 18. listopadu 1805 byli v Brně a už 20. listopadu obsadili obce na rosicku včetně Příbrami. Unavení vojáci a vyčerpaní koně se potřebovali rychle dát do pořádku. Nekompromisní požadavky vůči Příbramákům musely být plněny, protože neposlušnost byla ihned ztrestána. Mezi tresty např. patřilo, úderý plochou částí šavle do hlavy a jiných bolestivých míst těla. Obzvláštní krutostí se vyznačovali dragouni, kteří byli právě v Příbrami. Plenili a rabovali, tak se dá popsat jejich chování. Koncem listopadu už přišly mrazy, a proto Francouzi dělali přes noc na návších velké ohně a ztopili veškeré dřevo, které měli po ruce, nakonec brali sedlákům i dřevěné nářadí a dokonce i došky ze střech. Od těchto ohňů vznikaly požáry vesnic. Jejich běžné požadavky vůči vesničanům byly: krmivo pro koně, jídlo pro vojáky, teplé oblečení, boty apod. Těch necelých deset dní se dalo ještě vydržet, protože koncem listopadu se Francouzi stáhli k Brnu, aby 2. prosince vybojovali vítěznou bitvu u Slavkova. Oni se ale opět vrátili a byli v Příbrami ještě téměř dva měsíce, tzn. do konce ledna. Jako velcí vítězové se chovali ještě hůř, a co bylo nejhorší, přišel s nimi i skvrnitý tyfus a po něm následovali mrtví. Že nakazili i Příbramáky se dalo předpokládat, ale počet úmrtí není uveden. Podle záznamů z jejich vojenského lazaretu v rosickém zámku, každý čtvrtý voják umřel na tyfus. Když Francouzi definitivně odešli, pro celou obec to byla silná motivace k postavení kříže. Historie, ale někdy tropí hlouposti a za tři roky v r. 1809 byli Francouzi v Příbrami opět, když porazili rakouská vojska u Znojma. Potom byli na Moravě téměř půl roku, ale už se chovali o poznání lépe než tenkrát a byli tolerantní vůči nápisu na kříži, který byl proti nim. Proto zůstal zachován. V té době měla Příbram 35 usedlostí. Tvořily, jakoby podkovu otevřenou k rybníku, tzn. k východu. Uprostřed byla velká náves a vlastní obec představoval Horní a Dolní konec a mezi nimi byly Zretiny. Číslo 32 měl mlýn, jinak ostatní čísla domů, která tehdy byla, odpovídají dnešní podobě. Brodek tvořil souvislý pás lesa na svazích kolem potoka a na něm, kde se křížily dvě cesty, byl malý brod. Místo, kde je kříž postaven, bylo v té době určitě nejlepší. Stojí na skalnaté vyvýšenině, a protože náves nebyla zastavěna, byl dobře viditelný z kterékoliv části obce. Navíc to byla nejfrekventovanější křižovatka dědiny. Kolem něho se křížily cesty od selských stavení od Zretin a od rybníka, a ty pokračovaly jako jediná cesta na Popovice a na Zakřany. Komunikace na Vysoké Popovice, jak ji známe dnes, byla vybudována až v r. 1897. Děti, které chodily pěšky do školy v Popovicích, kříž 2x denně míjely. Až půjdete kolem něho, projevte k němu pokoru a úctu, nejen jako ke křesťanskému symbolu, ale i jako ke kulturnímu dědictví našich předků.

(drjh)

O ČEM JEDNALO ZASTUPITELSTVO

ZO obce schválilo návrh nájemní smlouvy s Moravským rybářským svazem, MO Rosice, ze které vyplývají oběma stranám četná práva a povinnosti a měla by upravovat a zabezpečit pořádek na rybníku Kuchyňka. Taková smlouva zatím obci chyběla. Starosta provedl zhodnocení činnosti od minulého zasedání a poděkoval zastupitelům za účast na akcích pořádaných obcí v roce 2007, poděkoval i ostatním občanům, kteří aktivně spolupracují s obecním úřadem (zejména těm, co pomáhají s vydáváním Zpravodaje a přispívají do něj) a poděkoval p. Vaverkovi za vedení obecní kroniky.